

mærkes, at Udtrykket Veifred her faar en Betydning, som det formentlig ikke hidtil har havt i Lovsproget.

Midlerne til Haandhævelse af Markfreden ville efter Lovforslaget væsentlig forblive de samme som hidtil, idet der hjemles den Jordbruger, paa hvis Grund en anden Mand's Husdyr komme ind, en Ret til at fordre Erstatning for den Skade, de der tilføie paa visse Ting (§ 1, jfr. § 10), endvidere en Optagelsesret (§ 2, jfr. §§ 3, 5 og 6) og en dertil knyttet begrænset Tilbageholdelsesret (§ 3). Udvalget tror at burde anbefale, at der gives Jordbrugeren endnu et — formentlig ret virksomt — Mittel, ved at der, naar han foretrækker ikke at benytte Optagelsesretten, eller han forgæves har forsøgt at optage Dyr, der bevislig ere komne ind paa hans Grund, tillægges ham Ret til at fordre, at Dyrenes Eier bøder til ham for Ufred ligesaa Meget, som Optagelsespengene vilde have udgjort; vi begrunde dette Forslag paa den Omstændighed, at Optagelse navnlig af visse Dyr ofte er meget vanskelig eller ialtfald forbunden med Uleilighed, ligesom paa den anden Side Eieren kan være veltilfreds med, at Optagelse ikke finder Sted, eller andre Midler anvendes til at fjerne Dyrene fra den fremmede Grund. Forøvrigt ffjonne vi ikke rettere, end at Lovforslaget i det Hele er udtømmende og ffikket til at afløse de nugældende spredte Bestemmelser; de Tilføielser og andre Ændringer, som vi anse det rigtigt at foreslaa Thinget, skulle vi tillade os at motivere under Dmtalen af Forslagets enkelte Paragrapher.

Til § 1.

Lovforslaget stiller den omtrent ordlydende fra Fred. 9de Juli 1817 optagne Hovedregel i Spidsen, at Enhver er pligtig til paa alle Aarets Tider at holde sine Husdyr paa sit Eget. Komme en Mand's Husdyr ind paa anden Mand's Grund, da er det Ufred, uanset om det kan tilskrives Skjedselshed fra hans Side, eller han har gjort Alt, hvad der fornøftigvis kunde fordres af ham, for at holde dem paa sin egen Grund, og han er da pligtig til at erstatte den Skade, Dyrene paa den fremmede Grund gjøre paa

visse Ting. Forslaget tilføier dog som Forudsætning for Forpligtelsen til Erstatning, at der et „haves nogen særlig Hjemmel“ for Dyrenes Ophold paa anden Mand's Grund; Udvalget skulde anse det rettest, at denne indstufte Sætning udgaar. Ved „særlig Hjemmel“ kan der ikke vel tænkes paa andre Tilfælde end saadanne, hvor det er selvfølgeligt, at der ikke kan blive Spørgsmaal om Erstatning, saasom naar det er ffet med Eieren's Tilladelse, og Udtrykkene vilde neppe findes afgjørende, hvor saadanne særegne Omstændigheder ere tilstede, at der med Føie kan reises Tvivl, om Erstatning bør kunne fordres, saasom naar Dyrene i Nødtilfælde ere tyede ind paa fremmed Grund. — At Retten til Skadeserstatning ikke er betinget af, at Dyrene optages, turde være givet bl. A. derved, at det Modsatte ikke er udtalt.

At Forslaget hjemler den Skadelidte fuld Erstatning for den Skade, der overhovedet kan fordres erstattet, og i intet Tilfælde derudover, kan Udvalget billige. Spørgsmaalet om, hvilken Skade der overhovedet skal kunne fordres erstattet, forekommer os derimod ikke at være løst fuldstændig tilfredsstillende, naar Forslaget indskrænker den til Skade paa „Afgrode af Jorder, være sig Have, Mark, Eng, Græsgang eller Stov, og paa Hegn, Grøfter, Beie, Broer og deslige.“ Foruden at den første Opregning, der tilffigter nærmere at bestemme det foregaaende Ord „Jorder“, formentlig ligesaa lidt som den anden Opregning bør gives udtømmende, saasom der kan nævnes andre Jorder end de opregnede, som give Afgrode, mene vi, at ogsaa den Skade bør erstattes, som af Dyrene under Ufred tilføies andre Husdyr. Jo stærkere Fremffridt Husdyravlen gjør, desto større Fordringer stiller Landmanden med Nette til Fred for sin Avl, og han er berettiget til at kræve Beskyttelse for Dyrene paa Marken haade mod Overlast og anden Beskadigelse og navnlig ogsaa mod Ufred af Handyr. Da nu den bestaaende almindelige Lovgivning om Skade af anden Mand's Dyr, navnlig saaledes som den ved Overretsdøm er fortolket, ikke indeholder ffideffgjørende Bestemmelser, der give den Beskyttelse, hvortil der trænges, tillade vi os at anbefale den saa-